

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm006799

Dane szczegółowe

Właściciel: **reno78**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **II Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **złożony**
Sygnowanie: **GRABSKI**
Wytwórca: **GRABSKI Br. (Łódź)**
Średnica: **brak danych**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--|**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- monogram [latin-K; latin-O; latin-P]

Przeznaczenie

- urzędniczy
- pocztowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 09:01**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2024.05.27

Opis guzika btrm006799

Polski guzik pocztowy z okresu II RP

© buttonarium.eu

Awers przedstawia trzy litery PKO wzajemnie poprzeplatane ze sobą umieszczone na gładkim tle, litery posiadają różne wypełnienie, litery P i K są kropkowane (piasek), litera O jest poziomo kreskowana, na obrzeżu widoczny jest pojedynczy, wypukły rant.

Rewers sygnowany: BRON. GRABSKI ŁÓDŹ 94 38.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik należał do pracownika Pocztowej Kasy Oszczędności. W dniu 8 lutego 1919 r. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski, premier Ignacy Jan Paderewski oraz Hubert Linde podpisali *Dekret o utworzeniu Pocztowej Kasy Oszczędności*. PKO była wzorowana na austriackiej Österreichische Postsparkasse, która z kolei powstała w 1882 roku. W czasie trwania II wojny światowej, działalność Pocztowej Kasy Oszczędności została zawieszona. Na mocy dekretu z 25.10.1948 r. z dniem 01.01.1950 r. powstała, dobrze wszystkim znana, Powszechna Kasa Oszczędności, a obecnie występująca pod nazwą: Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO BP SA).

Źródła

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

[Wikipedia.en - Österreichische Postsparkasse](#)

[Wikipedia.pl - PKO Bank Polski](#)

[www.encyklopedia.pwn.pl - Poczta Kasa Oszczędności](#)

Wytwórca: GRABSKI Br. (Łódź)

Bronisław Grabski (1891-1969), w 1921 roku założył zakłady przemysłowe produkujące m.in. guziki. Zakłady te mieściły się w Łodzi na ul. Zakątnej 59/61. Grabski był jednym z głównych producentów guzików dla Wojska Polskiego w okresie II Rzeczypospolitej (ok. 40 mln. szt.), artykułów strzeleckich, wyszkoleniowych, sprzętu do konserwacji broni, artykułów grawerskich (odznaki), artykułów fibrowych i skórzanych, hafciarskich i pasmanteryjnych oraz wszelkiego ekwipunku mundurowego i taborowego.

Ciekawostki

● W *Spisie abonentów Sieci telefonicznych Państwowych i Koncesjonowanych w Polsce (z wyjątkiem m. st. Warszawy) na 1939 r.*^[1], na stronie 946 podano adresy i numery telefonów Bronisława Grabskiego:

- do zakładu: ul. Pogonowskiego 59/61, tel. 1 38 53

- mieszkania: ul. Kopernika 6, tel. 1 61 83^[2].

● W 1936 roku zmieniono nazwę ulicy z Zakątnej na ulicę kapitana Stefana Pogonowskiego^[3] - bohatera wojny polsko-radzieckiej 1920 roku. W 1945 roku, z powodów politycznych, musiano powrócić do nazwy Zakątna, ale za to w 1993 roku ponownie przywrócono nazwę kpt. Pogonowskiego^[4].

● Oprócz sygnatur, na rewersie pojawiał się niekiedy rok produkcji (poniżej uszka), czasami był to pełny rok (np. 1934), a czasami tylko dwie ostatnie cyfry (np. 39). Powyżej uszka umieszczano kolejny numer matrycy - najczęściej w lustrzanym odbiciu.

● Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Miejskiej Komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw na m. Łódź z dnia 25 października 1946 r. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Zarządu Miejskiego w Łodzi Nr. 10, poz. V. z dnia 18 grudnia 1946 r. zakłady Bronisława Grabskiego przeszły na własność państwa^[5], po jakimś czasie przemianowano je na Łódzkie Zakłady Przemysłu Guzikarsko-Galanteryjnego. Początkowo używano starych matryc rewersów, co za tym idzie na guzikach widniały jeszcze sygnatury Grabskiego, później zmieniono sygnatury na ŁZG wraz z kolejnym numerem matrycy - najczęściej w lustrzanym odbiciu (patrz: **ŁZG**)

Źródła

^[1][Spis abonentów Sieci telefonicznych Państwowych i Koncesjonowanych w Polsce \(z wyjątkiem m. st. Warszawy\) na 1939 r.](#)

^[2][Pozycja \[1\] - strona 946](#)

^[3][Wikipedia.pl - Stefan Pogonowski](#)

^[4][Wikipedia.pl - Polesie \(dzielnica Łodzi\)](#)

^[5][MONITOR POLSKI. Dziennik urzędowy RP. Warszawa, dnia 30 kwietnia 1948 r. - strona 6, pozycja 246](#)

[Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988](#)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:38**